

Základní škola Ústí nad Labem, Stříbrnická 3031/4, příspěvková organizace

Krizový plán školy

e-mail: reditel@zsstribnicka.cz
http: www.zsstribnicka.cz

Obsah:

1. Postup školy při výskytu událostí souvisejících s omamnými i psychotropními látkami (OPL)
2. Postupy při řešení šikany/kyberšikany
3. Postup pro žáky s PAS (porucha autistického spektra)
4. Záškoláctví
5. Vandalismus
6. Poruchy příjmu potravy
7. Sebeпоškozování

1. Postup školy při výskytu událostí souvisejících s omamnými a psychotropními látkami (OPL)

1.1 V případě tzv. nelegálních drog – omamné a psychotropní látky (dále jen OPL)

Je nutné rozlišit distributora od uživatele. Distribuce je trestným činem, plně v kompetenci Policie České republiky, užívání je závažné porušení školního řádu a v případě žáků bude informace předána k šetření orgánu OSPOD.

V uvedeném případě bude škola postupovat takto:

Máme důvodné podezření, že žák má u sebe OPL

zavolat Policii ČR

V prostorách školy byly nalezeny drogy

látku nepodrobovat žádnému testu chemického složení

informovat vedení školy a Školní poradenské pracoviště

za přítomnosti dalšího pracovníka školy látku vložit do obálky, napsat datum, místo a čas nález, obálku přelepit, opatřit razítkem školy, podepsat a vložit do školního trezoru

vyrozumět Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění látky (další šetření je plně v její kompetenci)

Máme podezření, že žák bere drogy

pohovořit s dítětem, nabídnout mu pomoc, doporučit rozhovor s odborníkem

pohovořit se zákonnými zástupci, přijmout následná kázeňská opatření

v případě nezájmu zákonných zástupců o spolupráci nahlásit skutečnost OSPOD

Žák je ve škole pod vlivem drog

v případě ohrožení života poskytnout první pomoc a zavolat záchrannou službu

vyzvat zákonné zástupce k vyzvednutí žáka ze školy, v mezních situacích volat i Policii ČR

informovat vedení školy a Školní poradenské pracoviště

v přítomnosti zaměstnance z vedení školy nebo pověřeného zaměstnance Školního poradenského pracoviště sepsat záznam, s vyjádřením dotyčného žáka, u kterého byly drogy nalezeny (jednotný formulář o pohovoru s žákem)

nahlásit na OSPOD a přijmout následná kázeňská opatření

Důvodné podezření, že se ve škole vyskytují a prodávají drogy

informovat vedení školy a Školní poradenské pracoviště

zavolat Policii ČR (jedná se o podezření na spáchání trestného činu)

Žák je přistižen, že má u sebe drogy

odebrat a uložit látku jako případný důkaz (látku nepodrobovat žádnému testu chemického složení). Viz „V prostorách školy byly nalezeny drogy“

informovat vedení školy a Školní poradenské pracoviště

v přítomnosti zaměstnance z vedení školy nebo pověřeného zaměstnance Školního poradenského pracoviště sepsat záznam, s vyjádřením dotyčného žáka, u kterého byly drogy nalezeny (jednotný formulář o pohovoru s žákem)

zavolat zákonné zástupce, Policii ČR k provedení identifikace látky

oznámit orgánu OSPOD a přijmout následná kázeňská opatření

Dítě nahlásí, že spolužák bere drogy

informovat vedení školy, metodika prevence a výchovnou poradkyni
ověřit pravdivost informací např. formou anonymního dotazníkového šetření, pohovorem se žáky apod.

V okolí školy se vyskytují drogy

informovat Policii ČR, zákonné zástupce, vhodným způsobem i žáky

V okolí školy byl nalezen infekční materiál (např. použité injekční stříkačky)

zavolat městskou policii (tel. 156) nebo K-centrum (475 210 625)

1.2 V případě tzv. legálních drog

Je třeba dbát zákona, podle kterého je zakázán prodej nebo podávání alkoholických nápojů všem osobám mladším 18 let. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet nebo je v konzumaci nějak podporovat. V budově i na pozemku školy je zakázáno kouřit. Kouřit zde nesmějí žádné osoby, za tímto účelem nelze zřizovat žádné kuřárny.

V uvedeném případě bude škola postupovat takto:

Žák je přistižen, jak kouří v budově nebo na pozemku školy (nebo u něj byly nalezeny tabákové výrobky)

zabavit tabákové výrobky, zajistit je jako případný důkaz

informovat vedení školy a Školní poradenské pracoviště

v přítomnosti zaměstnance z vedení školy nebo pověřeného zaměstnance Školního poradenského pracoviště sepsat záznam, s vyjádřením dotyčného žáka, u kterého byly tabákové výrobky nalezeny (jednotný formulář o pohovoru s žákem)

informovat zákonné zástupce

v případě opakování situace lze v závažných případech kontaktovat OSPOD

přijmout kázeňská opatření

U žáka je nalezen alkohol, legální drogy

zajistit alkohol/drogy a předat ho vedení školy, tekutinu/prášek nepodrobovat žádnému testu chemického složení

informovat vedení školy a Školní poradenské pracoviště

v přítomnosti zaměstnance z vedení školy nebo pověřeného zaměstnance Školního poradenského pracoviště sepsat záznam, s vyjádřením dotyčného žáka, u kterého byl alkohol nalezen (jednotný formulář o pohovoru s žákem)

informovat zákonného zástupce, a pokud se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, uvědomit OSPOD

přijmout kázeňské opatření

Žák je ve škole pod vlivem alkoholu, legálních drog

v případě ohrožení života poskytnout první pomoc, dále zavolat záchrannou službu

informovat vedení školy a Školní poradenské pracoviště

v přítomnosti zaměstnance z vedení školy nebo pověřeného zaměstnance Školního poradenského pracoviště sepsat záznam (jednotný formulář o pohovoru s žákem)

informovat zákonného zástupce a vyzvat jej k osobnímu převzetí žáka

pokud se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, uvědomit OSPOD

přijmout kázeňské opatření

2. Postup školy při řešení šikany/kyberšikany

2.1 Metody vyšetřování šikany

2.1.2 Pro vyšetřování počáteční šikany

pohovořit se svědky i s oběťmi (jednotný formulář o pohovoru s žákem)
informovat vedení školy a Školní poradenské pracoviště
v přítomnosti vedení školy nebo pověřeného zaměstnance Školního poradenského pracoviště sepsat záznam (jednotný formulář o pohovoru s žákem)
pohovořit se svědky i s oběťmi (jednotný formulář o pohovoru s žákem)
je nutné nalézt případně i další vhodné svědky
bez konfrontace oběti a agresora provést individuální, případně konfrontační rozhovory
je nutné zajistit ochranu oběti šikany
pohovořit s agresorem, v případě většího počtu agresorů provést konfrontaci
přijmout kázeňské opatření

2.1.3 Pokročilá šikana s neobvyklou formou – např. výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídní lynčování

překonat šok zaměstnance školy a bezprostředně zachránit oběť
stanovit společný postup pedagogických pracovníků při vyšetřování a dalším řešení situace
zabránit domluvě agresorů na křivé výpovědi
nadále podporovat a chránit oběť
nahlásit zjištěnou závažnou šikanu Policii ČR
v odůvodněném případě vyzvat zákonné zástupce k osobnímu převzetí žáka
přijmout kázeňské opatření

2.2 Výchovní opatření

2.2.1 Další práce s agresorem

v případě potřeby mu zprostředkovat péči PPP, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů
pro kázeňské řešení lze užít i následující běžná výchovná opatření: např. napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, návrh na sníženou známku z chování, převedení do jiné třídy atd.

2.2.2 V mimořádných případech lze použít další opatření

doporučit rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v příslušném diagnostickém ústavu
podat návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně zahájit řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu

2.3 Šikana zaměřená na učitele

Pro řešení šikany zaměřené na učitele platí tyto zásady:

Pedagog, který čelí šikaně ze strany žáků, je v dané situaci v pozici oběti, která by neměla zůstat v situaci sama, ale měla by vyhledat pomoc ostatních. Nelze očekávat, že situaci, kterou lze klasifikovat jako šikanu, vyřeší pedagog v pozici oběti sám. Pokud pedagog čelí šikaně ze strany žáků, oznámí tuto skutečnost vedení školy.

V případě bezprostředního ohrožení pedagoga žákem/žáky zajistí pedagog pro sebe bezpečí (odejde ze třídy, přivolá si pomoc apod.) a požádá o spolupráci jiného kolegu nebo vedení školy pro zajištění dohledu ve třídě, případně izolaci agresora a zajištění bezpečí pro ostatní žáky ve třídě, vyžaduje-li to situace.

2.3.1 Výchovná opatření

Další práce s agresorem. V případě potřeby mu zprostředkovat péči PPP, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

2.3.2 Pro potrestání agresorů lze užít i následující běžná výchovná opatření

Napomenutí, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížení známky z chování, převedení do jiné třídy.

2.3.3 V mimořádných případech se užijí další opatření:

Ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v příslušném diagnostickém ústavu.

Ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

2.4 Kyberšikana

Kyberšikana je forma agrese, která se uplatňuje vůči jedinci či skupině osob s použitím informačních a komunikačních technologií (počítačů, tabletů, mobilních telefonů a dalších moderních komunikačních nástrojů), a ke které dochází opakovaně, ať už ze strany původního agresora či dalších osob - tzv. sekundárních útočníků (např. opakované sdílení nahrávky, opakované komentování apod.). Školy jsou povinny zajistit bezpečnost a ochranu zdraví svých žáků a zároveň vytvářet podmínky pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Tato povinnost je dána školským zákonem (Zákon 561/2004 Sb., 2012), konkrétně § 29, který se zaměřuje na bezpečnost a ochranu a zdraví ve školách.

2.4.1 Způsob řešení kyberšikany

Zajistit rychlou ochranu oběti (např. odstranit diskusní skupinu či profil, ve kterém ke kyberšikaně dochází, odstranění dehonestujících materiálů z internetu a zastavit tak další šíření kyberšikany atd.).

Zajistit dostatečný počet svědků (u kyberšikany často chybí svědci, publikum je značně anonymní a nelze identifikovat, kdo má o kyberšikaně informace).

Vystopovat útočníka (u tradiční šikany útočníka známe, u kyberšikany však útočník často vystupuje pouze pod přezdívkou, využívá falešné profily atd.).

Rozpoznat, kdy jde o kyberšikanu a kdy ne (žáci často nerozpoznají hranice kyberšikany a neví, jak se s ní vypořádat, neví, koho kontaktovat, jak postupovat, jaké kroky podniknout).

2.4.2 Řešení kyberšikany – vhodný postup pro oběť kyberšikany

Zachovat klid – nejednat ukvapeně.

Uchovat si důkazy – uchovat a vystopovat veškeré důkazy kyberšikany (SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, fotografie, videa, printscreen www stránky apod.). Na základě těchto důkazů může být proti útočníkovi či útočníkům zahájeno vyšetřování.

Ukončit komunikaci s pachatelem – nekomunikovat s útočníkem, nesnažit se ho žádným způsobem odradit od jeho počínání, nevyhrožovat, nemstít se. Cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať už je jakákoli.

Blokovat pachatele a blokovat obsah, který rozšiřuje – pokusit se zamezit útočníkovi přístup k účtu nebo telefonnímu číslu oběti a je-li to v dané situaci možné, i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktovat poskytovatele služby).

Identifikovat pachatele (pokud to neohrozí oběť).

Oznámit útok dospělým (učitel, rodič) – svěřit se blízké osobě. Pro uchování důkazů oslovit někoho, kdo má vyšší IT gramotnost. Kontaktovat školu a specializované instituce (PPP, Policie, SVP, intervenční služby specializující se na řešení kyberšikany, psycholog apod.).

Nebát se vyhledat pomoc u specialistů – kontaktovat specializované organizace, poradny, Policii ČR.

Žádat konečný verdikt (v případě řešení situace školou) – po prošetření celého případu trvat na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí.

3. Postup pro žáky s PAS (porucha autistického spektra)

3.1 Vysvětlení pojmu PAS

Poruchy autistického spektra (dále jen „PAS“) jsou skupinou poruch, které se diagnostikují na základě projevů chování. V mezinárodní klasifikaci nemocí (MKN - 10) jsou označovány jako pervazivní (vše pronikající) vývojové poruchy, mezi které jsou řazeny mj. dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, Aspergerův syndrom, jiné pervazivní vývojové poruchy, pervazivní vývojová porucha nespecifikovaná.

3.2 Krizový individuální plán

Krizový plán vypracovává škola individuálně pro žáka, kterému krizová situace hrozí. Spolupráce s PPP. Lze využít i Metodiku pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními podle vyhlášky č 27/2016 Sb., v platném znění. Situaci vždy řešit ve spolupráci s výchovným poradcem a s metodikem prevence.

4. Záškoláctví

Jak řešit záškoláctví

- a) **Do 10 vyučovacích hodin** – Se zákonným zástupcem žáka jedná třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván písemně a prokazatelným způsobem. Projedná důvod nepřítomnosti žáka, způsob omlouvání jeho nepřítomnosti, upozorní na povinnost stanovenou zákonem a seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence. O pohovoru provede zápis, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem. Zákonný zástupce dostane kopii zápisu.
- b) **Více než 10 vyučovacích hodin a méně než 25 hodin** – Ředitel školy svolává školní výchovnou komisi. Podle závažnosti absence žáka se jí účastní: zástupce z vedení školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce OSPOD, školní metodik prevence, popř. další odborníci. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis, který zúčastnění podepíší. Neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápise zaznamenávají. Každý účastník jednání dostane kopii zápisu.
- c) **Více než 25 vyučovacích hodin** – Ředitel školy zasílá bezodkladně oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací (např. kopii písemného pozvání zákonných zástupců žáka k návštěvě školy, kopii zápisu z pohovoru, písemné vyjádření výchovného poradce, kopii písemného pozvání zákonných zástupců žáka na výchovnou komisi, kopii zápisu o jednání výchovné komise atp.) OSPOD nebo pověřenému obecnímu úřadu. V rámci sociálně-právní ochrany se dětmi a mladistvými s opakovanými poruchami závažného rázu zabývají **kurátoři pro děti a mládež**.
- d) **Opakované záškoláctví** – V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku následuje hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR. Problematika záškoláctví je obsažena přímo v trestním zákoně (trestné činy proti rodině a mládeži), nově se uvádí v trestním zákoníku Trestné činy proti rodině a dětem. Vše předat i v kopii na OSPOD.

5. Vandalismus

Kdy, koho a v jakém případě vyrozumět (rodiče, PPP, OSPOD, Policii ČR atd.)

Informovat zákonné zástupce (vždy u nezletilých žáků).

Při odmítnutí spolupráce rodičů, zákonných zástupců nebo při opakovaném vandalismu vyrozumět OSPOD (obecní úřad).

Pokud nedoručí ke smíru – náhrada vzniklé škody, ohlásit věc Policii ČR (do 5 000 Kč řešeno jako přestupek, nad 5 000 Kč řešeno jako trestný čin).

Při každém vandalském činu podávat vždy objektivní informace pedagogickému sboru, vychovatelům, žákům a rodičům, aby bylo zamezeno „informačnímu šumu“ a přeručování stavu věci.

Při opakovaném vandalismu stejným žákem oslovit pedagogicko-psychologické poradenství nebo střediska výchovné péče (souhlas zákonných zástupců, u nezletilých žáků).

6. Poruchy příjmu potravy

6.1 Kdy, koho a v jakém případě kontaktovat

Rodiče vždy kontaktovat, pediatra tehdy, pokud dítě výrazněji zhubne, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací (stačí informace od vrstevníků), sebepoškozuje se. Rodiče informovat, když dítě vykazuje známky hubnutí a nechodí opakovaně do školní jídelny.

6.2 Možnosti a limity pedagoga

Učitel není terapeut, zprostředkuje ale dítěti a rodině zpětnou vazbu o některých jídelních zvyklostech dítěte. Může pomoci předcházet šikaně pro fyzický vzhled a výkon (zejména učitelé výchovných předmětů), doporučit, popř. zprostředkovat kontakt s psychologem nebo lékařem. Vhodná přednáška na dané téma.

7. Sebeпоškozování

7.1 Jak postupovat

Posoudit aktuální riziko závažného sebepoškození a v případě jeho přítomnosti odeslat dítě, případně i proti vůli rodičů, do spádového psychiatrického zařízení.

Kontaktovat rodinu, systematická dlouhodobá spolupráce s rodinou.

Předat dítě školnímu psychologovi. Pokud škola nedisponuje školním psychologem, lze samozřejmě využít služeb psychologa pedagogicko-psychologické poradny.

Motivovat dítě a rodinu k návštěvě specialisty – krizové centrum, psychologická/psychiatrická ambulance.

Stanovit jasně hranice a pravidla na půdě školy.

7.2 V jakém případě vyrozumět Policii ČR / OSPOD

Ohlašovací povinnost se netýká přímo sebepoškození, ale doprovodných problémů často sebepoškození doprovázejících – např. šikany, sexuálního zneužívání, zanedbávání péče, týrání dítěte (syndrom CAN) apod.

Povinnosti hlášení podléhá navádění dětí k sebepoškození/sebevraždě (skupina poškozujících se, kyberšikana).

V případě přímého rizika vážného zranění nebo smrti následkem sebepoškození je na místě okamžitá, i nedobrovolná hospitalizace na psychiatrii – při odmítání hospitalizace bývá nutná asistence Policie ČR.

Tento krizový plán je závazný pro všechny zaměstnance školy.

V Ústí nad Labem dne 1. 9. 2025

Mgr. Michal Ševcovic
ředitel školy